

Raivola-Seura kotikonnuillaan

Raivola-Seuran kesäinen bussimatka kotikonnuille toteutettiin heinäkuun alussa. Vietimme sotaa edeltävien aikojen muisteloita mukavassa säässä. 42:sta matkaan lähteneestä 16 oli elänyt lapsuudessaan Raivolassa. Ylpeyttä rinnassa koki kun näki neljästöista passissa syntymäpaikan kohdalla Kivennavan. Osallistujien mielestä parasta matkalla olivatkin nuo ”alkuasukkaat”. Raivolan ohi ajaminen ei olisi tuntunut milteään, mutta kun he tuottivat tarinaa kävellessä ja autossa istuessa tuli korvaamaton olo. Onneksi saan olla tätä kuulemassa. Matkassa oli mukana myös toisen ja kolmannen polven edustajia sekä puolisoita.

Raivola-Seura on viime aikoina lähes vuosittain koonnut bussillisen väkeä matkalle. Tällä kertaa Raivolan lisäksi valittiin tutustumiskohteeksi Kronstadt. Kävimme Kivennavan kirkolla ja vietimme myös hetken Siiranmäen muistomerkillä. Tien löytyminen sinne oli kuljettajan varassa. Jatkosodan kiivaiden taistelujen paikka on tänä kesänä saanut muistomerkin. Koskettavaa on nähdä pellosta löytynyttä rautaromua kivellä keskellä Suomen suven kedon kukkia. Suomen suvelta siellä tosiaan tuntui, vaikka vieraalla maalla oltiinkin.

Matkalaisten kommentteja

Haastattelin paluumatkalaisia ja olen seuraavaan koonnut joitakin mukana olleiden ajatuksia. Matkassa oli hyvin erilaisia ihmisiä, mutta lausahdukset kuvaavat varmaan hyvin vallitsevia mielialoja yleensäkin.

Hämmästelimme valtavan suuria uusia asutusalueita viljelyspeltojen keskellä. Pari vuotta sitten ei jollain paikalla ollut mitään ja nyt korkeiden aitojen takana olikin suuri yhdyskunta viimeisen päälle materiaaleista ja hyvällä työllä tehtyjä linnamaisia taloja.

”Nähtiin uusia asutomesualueita. Pitäisi Putin laittaa järjestämään messut, jossa näytettäisiin uusinta uutta, tiililaitojen, tornien ja kivilinnojen mallia.”

”Käsittämättömän paljon joka puolelle levinnyttä putkea, jotakin koiranputken sukua, myrkyllistä kuulemma. Ei sitä kuitenkaan Raivolassa ollut.”

”Raivolan pellot on hietamaata. Niistä pitäisi saada ruokaa, niitä pitäisi viljellä.”

”Olen lapsuuden elänyt Raivolan mailla. Kun lähdettiin lapsena matkaan, oli Viipurissa ensimmäiset suuret ihmeet - kalliot. Tällä matkalla taas näki sen hiekkamaan

ihmeen. Loputtomiin hyvää maata.”

”Olen ylpeä Kauko Ilosen suunnittelemasta muistomerkillä Siiranmäellä.”

”Merivesi oli tällä kertaa korkealla eikä haissut niin pahalta kuin kuumina kesinä. Uimareita ei näkynyt.”

Tällä seuramatkalla oli mukana myös toisen polven ulkomaalainen puoliso Uudesta Seelannista. Hänestä tuntui oudolta, että Karjalan alueet ovat niin lähellä. Miltähän ihmisistä on tuntunut menettää kotinsa? Raivolassa oli erilaista ja köyhää verrattuna

Kartanlukua Suomenkylänmäellä - Maija ja Ossi Rintala, Keijo Lattunen ja Heikki Laukkanen.

Suomeen. Hupaisaa oli, että englannilla ei pärjännyt mihin ympäri maailmaa muualla on totunut.

”Viipurin tori oli pienempi kuin ennen. Siellä kuului - Rouva, ostatko - kommentteja. Kauppiat tuntuivat olevan kaukaa idästä.”

”Toisella matkallaan sisäistä asioita paremmin. Ensimmäinen kerta menee tunteisiin ja peruskysymyksiin näin toisen polven edustajalla. Nyt on selkeämpi olo.”

”En tuntenyt ketään kun astuin bussiin, mut nyt miustuntuu et tuttuja onkii paljo, sil viisii lähes sukulaisii.”

”Toin tyttäreni katsomaan meidän karjalaiset juuret, tuntuu hyvältä, että tultiin. Mutta ne huonon hoidon jäljet..” - ”Voin tulla milloin tahansa uudestaan!”- vastaa tuohon tytär.

”Paaha siihen lehteen, et keskel päivää tul mei matkall Raivolan keskustaa lehmii. Keskel tietä ne siellä pälistelliit. Joiivat kuralätäköst vettä. Olliit ko kotonaa vaik autot ajoit lujjaa vieres.”

Tänne tullaan uudestaan

Raivola-seuran matkoilla on tapana viettää jalkautuspäivä. Matkan nuorin, 9-vuotias oli palontorjuntatehtävissä Valklammella. Hän näki savua

Serkukset Eino ja Kalevi Moisander Ylä-Raivolän kansakoululla.

metsässä sukulaistensa kanssa. Paikassa oli aikasemminkin palanut jotakin. Nyt sitä sai olla Raivolaa sammuttamassa. Nuoren miehen mielestä hotelli oli jees ja oli kiva nähdä paikka.

”Olin 15. kertaa. En tule enää. Saa jäähä nuoremmille.” - ”Niin se sanoi viimekskin, älä usko sitä.”

”Kuudes kerta Raivolassa. Ei ollut enää mitään uutta. Kiva matka. Hyvä hotelli tällä kertaa.”

”Eka kerta. Kannatti tulla. Raivola oli ehdoton. Ei olisi järkeä tulla, jos ei joku näyttäisi paikkoja. Keski-iässä sitä alkaa miettiä juuria ja että on viimeiset hetket saada näistä selvää.”

”Olen ensimmäistä kertaa mukana. Ihmettelen miten hy-

vin puoliset tuntee karttaa ja lapset tietää paikkoja, vaikka eivät itse ole täällä asuneet. Teoksia on luettu. Raivola-Seuran julkaisemat kirjat on matkassa ja niitä tavataan. Raivola- kirjat alkoivat elää itselleni. Raivolassa oli jotenkin pysähtynyt tunnelma. Ihan kun eletäisiin 50- luvun Suomessa.”

”Miulla oli tosi kivaa ja mummon maidon tunnelmissa oli lämmintä ja turvallista.”

”Toisaalta oli surullista, toisaalta kaunista, toisaalta viirää.”

Bussimatkat kannattaa hyödyntää historian ja muistojen esille tuomiseen. Tällä kertaa Eila Ilonen luki bussissa *Meeri Tuokko-Mansikan* runon *Mene jälleen*:

Mene jälleen niin kuin ennen Suomenkylän mäelle.

Mene sinne kevätjuhliin entiselle koululle.

Jos et riennä lapsen jaloin, jos et mene mielin aroin, mene jaloin väsynein, laula äänin särkynein.

Vielä hetki muistellen koulutietä lapsuuden.

Jokaisella matkalla kuulee uusia tarinoita. Koska omat juuret ovat Karjalassa, kaikkien tarinat koskettavat ja jokaisella matkalla pysähtyy jonkun uuden elämäntalon ääreen. Menetettyt juuret herättävät varmaankin voimakkaampia kokemuksia kuin ne, joiden keskellä elää. Siirtolaisuus on omanlaisensa rikkaus.

Terhi Laukkanen